

תוצאות היים

שיעורו השבועי של מרן הגאון רבי **יצחק רצאבי** שליט"א - פוסק עדת תימן
הנמסר בביתו מידי ליל שישי לבחורי הישיבות הקדושות
וצ"ל ע"י התאחדות בני התורה ובסיוע מוסדות יד מהר"ץ

משלחן מלכים

מתורת מרן שליט"א

אדם כי ימות האוחל (במדבר י"ט ו"ד)

מכאן למדו הו"ל שאין גוי מת מטמא באהל, כי אומות העולם אינן נקראים בשם אדם כידוע, וכדאיתא ביבמות דף סא.

והטעם שדוקא אדם מיישראל שמת מטמא, ולא גוי, נתן על זה משל נמרץ האור החיים על פסוק זאת חקת התורה, וז"ל, שני כלים היו אצל בעל הבית, אחד מלא דבש ואחד מלא זבל, ופינה אותם והוציאם לחוץ מהחדר, אותו שהיה מלא דבש מתקבצים לו כל השקצים והרמשים, ואותו שהיה מלא זבל, הגם כי יכנסו לו קצת מהרמשים, לא ישוה לשל דבש.

כמו כן אדם מיישראל שמת, להיותו מלא קדושה המתוקה והעריבה, בצאת הנפש ונתרוקן הגוף, יתקבצו הקליפות לאין קץ, שהם כוחות הטומאה התאבים תמיד להדבק בקדושה, ליהנות מהערב. משא"כ אשר לא מזרע ישראל, להיותו מושלל מהקדושה, אין כל כך התקבצות הטומאה וכו', יעו"ש כל דבריו כי נעמו.

אבל נשאלתי כי עינינו הרואות בהיפך, שהזוכים והרמשים מתקבצים אצל הזבל יותר מאצל הדבש. ונזמיתי לשואלים, כי אם הדבר כך, כנראה זהו דוקא בזמנינו, לפי שאף בתוך הזבל מצויים דברים מתוקים כדבש, דוק והבן.

אכן רבים הכחישו זאת ואומרים שאף בזמנינו הוא כדבריו, אלא מפני שהדבש מכוסה, אין מתקבצין אליו. אבל אם יניחוהו מגולה או ישפך ממנו באיזה מקום, מיד יתקבצו לשם יותר מאשר אצל הזבל. ועוד, מפני שהזבל ריחו הרע נודף למרחוק ומגיע אליהם, על כן הם נמשכים אצלו.

(מתוך הספר נפלאות מתורתך חקת י"ט ו"ד)

מ השיעור השבועי

שנמסר בליל שישי עש"ק פרשת קרח

כוחו, יש סוד, שיש כ"ח אותיות בשם הוי"ה בשם ס"ג, נמצא שזה עולה אמן, והמכוון בזה קורעין לו גזר דינו.

ולו נראה לרמזו, בהתנדב 'עם', נוטריקון עונה אמן.

עוד שאלנו מי אמר שזה יהא שמיא רבא, ולא איזה ברכה אחרת.

עונה על זה הבן יהוידע, שברכה היא חיוב, וכתוב לשון התנדבות. וענית הקדיש יש בה נדבה, כי כשאומר הקדיש מבקשים גם עלינו בויקרב משיחיה, אבל עונים רק יהא שמיא רבא מברך, התנדבות אליו.

עוד שאלנו מנין בכל כוחו. התרגום אומר, שיחזרו החכמים לישב בבתי כנסיות בריש גלי. והכונה כמו 'ביד רמה', וביאר רש"י בגבורה רמה ומפורסמת. וא"כ זה בכל כוחו, בריש גלי, בעיבור שאומרים יהא שמיא. כי בסתם ברכה שאומר יחיד אינו צועק.

אבל כל זה לפי התוספות, שזה בקול גדול, אבל לפי רש"י שהכוונה בכל הכונה, עדיין צריך מקור.

מקור סגולת ענית אמן יהא שמיא רבא

הגמרא בשבת קיט: אומרת, אמר רבי יהושע בן קרחה, כל האומר אמן יהא שמיא רבא מברך בכל כוחו, קורעין לו גזר דינו [של שבעים שנה. רי"ף ורא"ש], שנאמר בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה', מה טעם בפרוע פרעות [לבטל פורעניות. רש"י] בישראל, משום בהתנדב עם.

ודברנו בשבוע שעבר על דברי הדרכי נועם, שהש"צ לא אומר אמן. והוא הבין שיש ענין להסמיד אמן ליהא שמיא רבא, ובלא זה מפסיד את הענינה, ולא קורעין לו גזר דינו.

וקשה על זה מה הראיה לזה. ועוד, הרי דבר זה הוא רק אסמכתא מהפסוק, ומי אמר שזה על יהא שמיא רבא ולא על שהכל נחיה בדברו למשל. ועוד, מנין לו מהפסוק לומר בכל כוחו. ועוד, מנין ומה המקור לשבעים שנה.

והרי"פ בעין יעקב הביא אסמכתא, מהמלים בהתנדב עם, לשון אמנה, שמבקשים שיהא שמו שלם. ובכל

על המזון שאכל ינאי וחביריו, וכך נתנו לו לאכול.

ובגמרא במסכת ברכות מובא גם מעשה כזה, שחיפש מי שיברך וביאר הרשב"א, שחיפש חכם ועדיק הראוי לברך ברכת האורח, והביאה לו אשתו את רבי שמעון בן שטח, ונתן לו כוס לברך, ואמר איך יברך, שאכל ינאי וחביריו? ונתנו לו לשותות כוס זה, ואח"כ נתנו לו עוד כוס ובירך עליו. ולכאורה זהו אותו מעשה [כמו שמעו הרבה כל בשינויים קצת בין הבבלי לירושלמי].

ומה שמפליא, זה שהבניהו אומר שזה מעשה אחר.

הרי אם אדם שתה או אכל דבר חשוב, ולא פת, לא יכול לזמן אלא להצטרף, ורבי שמעון בן שטח חולק.

ובקידושין סו. מובא על ינאי המלך מעשה ששם נזרקה בו מינות.

בהקשר למה שהובא שם שכנגד הצדוקים שהיו בסנהדרין תקנו שיביאו ראיה לדבריהם, יש להביא המעשה שהיה בשר הדתות בעבר, שהיה מזרחיסטי, שרצה לחדש את הסנהדרין, וכששאלו את הרב מבריסק על שזה, אמר שהוא מסכים, ושהדבר הראשון שיעשו, שהוא זקן ממרא...]

ואני חושב שיש כעין ג"ש נדבה נדבה. בפסוק בדברי הימים כ"ח כתוב ויתנדבו, ושם כתוב כי בלב שלם התנדבו. הנה מקור לכונה בכל כוחו.

אלא א"כ נאמר שיש חילוק בין לבב שלם לרצון.

עוד יש לשאול, מנין המלים לעלם ולעלמי עלמיא. וגם על זה יש לתרץ עם המלה 'עם', נוטריקון לעלם ולעלמי עלמיא.

ושאלנו מנין קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה.

רש"י מפרש במסכת שבת, אפילו נגזר עליו מנעוריו. שיש לו שבעים שנה.

והמעדני יו"ט ביאר שזה שנות חיי האדם. וא"כ גם אם הוא בן ששים, לכל חייו שנשארו נמחלו לו הגזרי דין.

הערמה בכסף ע"י חכמה

דברנו בעבר על הנזירים שחסך להם רבי שמעון בן שטח דמי הקרבנות ע"י פתח, ועשה הערמה בהתחלקו בכסף ע"י חכמה.

ובהמשך מובא עוד, שע"י שבקש ממנו שיברך על הכוס, ואמר, נברך

שפוסקים צדקה ברבים ואינם נותנים.
וביאר המהרש"א, שאינם משלמים
הכל.

ולפי זה מדייק משו"ת מנחת יצחק,
שאצל רבי שמעון בן שטח היה רק
בגלל שהוא 'שילם' בכח התורה.

ומסופר על רבי אלחנן וסרמן, שהלך
לאסוף כסף, וכולם התלהבו ורצו
לתרום, ואח"כ אמר הגבאי, שרצה
שיתרמו גם לו, שאפילו אם יתנו קצת
זה טוב, העיקר שתתנו. ואח"כ ביקש
את מחילתו.]

המתחילים למכור עליות וכדומה
במחיר גדול, ואין בדעתם לשלם את
זה, לפי המהרש"א אסור, וכן הרבה
אומרים שאסור. ובשם הרב מבריסק
אומרים שמותר.

ולענינינו במעשה של רבי שמעון בן
שטח, זה כתוב רק בירושלמי, והב"י
אומר על דבר אחר בענין דרכי
האמורי, שמא אינו להלכה. ולפי זה
אולי כל הבסיס של הראיה הוא
מפוקפק.

השם ברוך הוא יאיר עינינו.

ונשאלה שאלה בבית המדרש, על
אדם הצריך הרבה כסף לטיפול
בחו"ל, וארגנו לו טיסה חינם וכו',
וההוצאות התקטנו, וכשהכריזו על
שאר בכסף, אמר אחד שהוא מוכן
לשלם חצי מההוצאות, הנידון הוא
אם שייך שיאמרו לפי עכשיו, או לפי
עיקר הסכום שהיה?

ויש שהביאו ראיה מהמעשה של רבי
שמעון בן שטח, שמותר.

עוד שאלה. גבאי שבקש מבחור
לאסוף את הספרים ולסדר בבית
כנסת, בתשלום, ודבר עם אנשים
וסדרו הכל, האם מגיע לו כסף, או
שזה גניבת דעת?

ועוד שאלה. אדם עשיר בא לקנות
פתיחת ההיכל, ומעלים את המחיר
רק כדי שהוא יוסיף, ואם לא יוסיף
לא ישלמו את הכל. האם זה הגון?

החיד"א ביוסף אומץ אומר על
העליות, שזה עולה כזב ותרמית.

ואני חושב שהמעשה עם החולים
דומה למעשב של רבי דשמעון בן
שטח.

הגמרא בסוכה אומרת שעל ארבעה
דברים נכסי בעלי בתים מתמוטטים,